

Aan

Minister van Langdurige
zorg, Jeugd en Sport

Deadline: 16-03-2026

LZ

Ontworpen door

23

nota

(ter beslissing)

Schriftelijke kamervragen over het openen van deuren in
verpleeghuizen

Datum Document

Kenmerk

4355017-1094513-LZ

Bijlage(n)

Deadline: Uiterste termijn beantwoording Kamervragen.

1. Aanleiding

Aanleiding voor deze nota zijn Kamervragen van het lid Tijmstra (CDA), ontvangen op 23 februari 2026, naar aanleiding van het artikel in de NRC 'Verpleeghuisbewoners opsluiten wordt taboe'. De vragen gaan met name over het openen van deuren in verpleeghuizen en de ervaringen van naasten van cliënten en zorgverleners hiermee. Ook wordt gevraagd naar het toezicht van de IGJ op het zogenoemde opendeurenbeleid.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u bijgevoegde Kamerbrief met antwoorden te ondertekenen. De deadline is 16 maart 2026.

3. Kernpunten

- De vragen zijn gesteld naar aanleiding van het NRC-artikel 'Verpleeghuisbewoners opsluiten wordt taboe' d.d. 16 februari 2026.
- Ieder mens heeft het recht om in vrijheid te leven en eigen keuzes te maken: zelf beslissen hoe je de dag doorbrengt en waar je woont. Dit recht geldt ook voor mensen met een verstandelijke beperking of een psychogeriatrische aandoening, zoals dementie, die (langdurige) zorg ontvangen. De Wet zorg en dwang (Wzd) is de wettelijke grondslag hiervoor.
- Het gedeelde beeld van partijen¹ is dat een duidelijke focus op het openen van deuren zal helpen in het vergroten van eigen regie en vrijheid. De ervaring is dat wanneer de cliënt zijn of haar leven zoveel mogelijk naar eigen inzicht in kan richten en daarbij wordt aangesloten bij de behoeften en (vroegere) gewoonten van de cliënt er meer vrijheid wordt ervaren. Het nauw betrekken van familie en naasten is hierbij van groot belang. Het streven naar meer

¹ Bestuurlijke afspraken Uitvoering Wet zorg en dwang: Kamerstukken II, 2023/2024, 25424 nr. 675

vrijheid is een van de pijlers van de Wzd. Steeds meer zorgaanbieders zijn daarom al aan de slag om deuren te openen.

- In 2025 bezocht de IGJ ruim 100 instellingen in de gehandicaptenzorg, verpleeghuiszorg, geestelijke gezondheidszorg en jeugdhulp, omdat de IGJ zag dat het aantal registraties van gesloten deuren stijgt. De inspecteurs zijn zonder aankondiging bij instellingen langsgeslagen, om te kijken of zij de deuren hebben geopend. En als de deuren toch dicht zijn of de besluitvorming en uitvoering wel zorgvuldig verloopt.
- Eind maart 2026 publiceert de IGJ - vanuit het thematisch toezicht - een Infographic met de succesfactoren en knelpunten voor het openen van de deuren. Daarnaast organiseert de IGJ eind maart drie webinars om de bevindingen vanuit de bezoeken te delen met zorgaanbieders.

LZ

Kenmerk

4355017-1094513-LZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Op dit moment wordt gewerkt aan een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang (Evaluatiewet Wvggz en Wzd) naar aanleiding van een evaluatie van beide wetten. Het voorstel tot wijziging van beide wetten is in het voorjaar van 2025 in consultatie geweest. Daarnaast zijn de verplichte toetsen uitgevoerd en adviezen gegeven conform het beleidskompas. Op dit moment worden de reacties, resultaten van de toetsen en adviezen bestudeerd, nader geduid en uitgewerkt in een aangepast voorstel.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Niet van toepassing.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Niet van toepassing.

d. Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Niet van toepassing.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

Niet van toepassing.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Afstemming heeft plaatsgevonden met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en directie WJZ.

h. Toezeggingen

Niet van toepassing.

i. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de

bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

LZ

Kenmerk

4355017-1094513-LZ